

Cirkulär Nr 1/2016

I fråga om omprövning enligt 5 kap. 5 § skadeståndslagen av ersättning för inkomstförlustlivränta har nämnden – med beaktande av skillnaden mellan inkomstunderlaget och de faktiska inkomsterna (10 028 kr) jämfört med den utgående livräntan (101 464 kr) samt med hänsyn till att inkomsterna uppgick till omkring 350 000 kr – funnit att det skulle framstå som stötande om livräntan utgick med oförändrat belopp. Nämnden bedömde att bolaget hade rätt till omprövning av frågan om ersättning för inkomst- och pensionsförlust.

Nämnden anförde följande.

Vid tiden för skadefallet (år 1991) föreskrevs i 5 kap. 5 § skadeståndslagen att ersättning för inkomstförlust och förlust av underhåll som utgick i form av livränta kunde höjas eller sänkas, om i kapitlet avsedda förhållanden som hade legat till grund för ersättningens bestämmande väsentligt hade ändrats. År 2002 utvidgades ändringsmöjligheten till att gälla även ersättning för kostnader och för ideell skada. Någon saklig ändring i reglerna om ersättning för inkomstförlust var inte avsedd (se prop. 2000/01:68 s. 72).

En livränta kan omprövas såväl till fördel som till nackdel för den skadelidande. I motiven (prop. 1975:12 s. 171) anføres att en omprövning till den skadelidandes nackdel torde komma i fråga endast i sällsynta undantagsfall. En sänkning av skadeståndslivränta bör enligt motiven i princip ske bara i sådana fall där det skulle framstå som stötande att livräntan utgår med oförändrat belopp.

I rättsfallet NJA 2008 s. 1217 I har Högsta domstolen uttalat följande. När det är rent ekonomiska förändringar som åberopas, måste man vid väsentlighetsbedömningen beakta alla faktorer som skulle kunna påverka ersättningsnivån. Det avgörande är att den samlade effekten uppfyller kravet på väsentlig förändring i ekonomiskt hänseende. Till grund för väsentlighetsbedömningen bör kunna läggas samtliga förändringar av förhållanden som låg till grund för ersättningens bestämmande, om de inträtt efter det tidigare beslutet om ersättning.

I det aktuella fallet är den samlade effekten av de ekonomiska förändringarna att skillnaden år 2016 mellan inkomstunderlaget och de faktiska inkomsterna är 10 028 kr, vilket ska jämföras med den utgående livräntan om 101 464 kr. Med tanke på att inkomsterna uppgår till omkring 350 000 kr får anses att effekten uppfyller kravet på väsentlig förändring och att det skulle framstå som stötande om livräntan utgick med oförändrat belopp.

Mot den bakgrunden finner nämnden att bolaget har rätt till omprövning av frågan om ersättning för inkomst- och pensionsförlust.